หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

กุ้งทะเลเป็นสัตว์น้ำชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญทางด้านคุณค่าทางอาหารและด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย ในปีหนึ่ง ๆ ประเทศไทยสามารถส่งกุ้งทะเลเป็นสินค้าออกทำรายได้เข้าประเทศปีละหลายพันล้านบาท โดยมีตลาดที่สำคัญ คือ ประเทศญี่ปุ่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฮ่องกง ประเทศออสเตรเลีย ประเทศอังกฤษ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศฝรั่งเศส และประเทศอิตาลี จึงกล่าวได้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและประเทศผู้ค้ากุ้งทะเลที่สำคัญประเทศหนึ่งของโลก การผลิตกุ้งทะเลของประเทศไทยนั้นทำได้สองลักษณะ คือการจับกุ้งจากทะเล หรือมหาสมุทร โดยใช้เครื่องมือการประมงชนิดต่าง ๆ ลักษณะหนึ่ง และอีกลักษณะหนึ่งก็คือ การเพาะเลี้ยงกุ้งตามชายฝั่งทะเลทั่วไปหรือในบ่อที่เรียกว่า "การทำนากุ้ง" หรือ "การทำฟังกุ้ง" (Prawns Farming, Shrimps Farming) หรือในบางครั้งก็เรียกทับศัพท์ตามภาษาอังกฤษว่า "การทำฟาร์มกุ้ง" การเลี้ยงกุ้งทะเลในอนาคตมีความจำเป็นและสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยมากขึ้น ทั้งนี้เพราะผลผลิตกุ้งที่จับได้จากทะเลตามธรรมชาติมีแนวโน้มลดน้อยลงทุกปี เนื่องจากการประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะ 200 ไมล์ทะเล ทำให้ชาวประมงรายย่อยไม่สามารถออกทำประมงได้ ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าและการขยายตัวอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมภายในประเทศทำให้น้ำเกิดมลภาวะเป็นพิษ (Water Pollution) เพราะการถ่ายเทของเสียจากโรงงานลงสู่แม่น้ำลำคลองและชายฝั่ง ทำให้กุ้งที่มีอยู่ตามธรรมชาติมีปริมาณลดลงเป็นลำดับ จึงไม่เพียงพอแก่ความต้องการของตลาดและประชาชนที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในด้านของพื้นที่เพื่อการเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำประเทศไทยมีป่าชายเลนอยู่ประมาณ 1,954,465 ไร่ โดยร้อยละ 75 สามารถดัดแปลงให้เป็นนากุ้งได้[1] นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีสภาวะดินฟ้าอากาศที่เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นอย่างมาก กล่าวคือมีอุณหภูมิของอากาศที่อบอุ่นตลอดปี ทำให้กุ้งที่เลี้ยงเจริญเติบโตเร็ว

---

[1] บรรจง เทียนส่งรัศมี, การเลี้ยงกุ้งทะเล, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2530, หน้า ก.

สามารถเลี้ยงได้อย่างต่อเนื่องตลอดปี และที่สำคัญก็คือ ประเทศไทยมีกุ้งทะเลหลายชนิดที่มีขนาดใหญ่ โตเร็ว รสชาติดี ราคาสูง เหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงในบ่อและในนา อีกทั้งกุ้งทะเลที่ผลิตหรือจับจากนากุ้งมีคุณภาพดีเลิศในด้านความสดและสะอาด ดีกว่ากุ้งทะเลที่จับหรือผลิตได้จากเครื่องมืออวนลากต่าง ๆ ซึ่งมีความบอบช้ำมาก ดังนั้นราคากุ้งทะเลที่จับได้จากการทำนากุ้งจึงมีราคาที่อยู่ในเกณฑ์สูง และสูงกว่ากุ้งทะเลที่จับได้หรือผลิตได้ด้วยวิธีการอื่น ๆ จึงทำให้ประชากรชาวไทยหันมานิยมทำนากุ้งกันมากขึ้น ซึ่งจะพบว่าในปี 2520 นั้นมีประชากรทำนากุ้งเป็นอาชีพทั้งสิ้น 1,437 ราย มีพื้นที่ทำนากุ้งทั้งสิ้น 77,567 ไร่ ผลิตกุ้งได้ 1,590 ตัน คิดเป็นมูลค่า 56 ล้านบาท[2] ต่อมาในปี 2529 มีประชากรทำนากุ้งเป็นอาชีพเพิ่มสูงขึ้นเป็น 5,534 ราย มีพื้นที่ทำนากุ้งสูงขึ้นเป็น 283,548 ไร่ สามารถผลิตกุ้งได้ 17,885 ตัน คิดเป็นมูลค่า 1,737 ล้านบาท[3] ในระยะเวลา 10 ปี มีผู้ทำนากุ้งเพิ่มขึ้น 4,097 ราย มีเนื้อที่เลี้ยงเพิ่มขึ้น 205,981 ไร่ มูลค่าผลผลิตเพิ่มขึ้น 1,681 ล้านบาท มูลค่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นอัตราร้อยละ 32.71[4] อนึ่งในรอบปี 2529 ประเทศไทยสามารถส่งกุ้งทะเลเป็นสินค้าออกมีปริมาณถึง 49,900 ตัน และมีมูลค่าการส่งออกเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 6,222 ล้านบาท[5] คิดเป็นมูลค่าประมาณร้อยละ 25 ของมูลค่าสินค้าสัตว์น้ำทั้งหมดที่ส่งเป็นสินค้าออก ดังนั้น ด้วยความเหมาะสมทั้งทางด้านเศรษฐกิจและด้านชีวภาพ กุ้งทะเลจึงถูกจัดลำดับความสำคัญเป็นอันดับแรกในโครงการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามได้แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (2525 - 2529) และยิ่งเพิ่มความสำคัญมากขึ้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (2530 - 2534) โดยมีนโยบายที่จะขยายพื้นที่ทำนากุ้ง การปรับปรุงค้นคว้าเทคนิคใหม่ ๆ ในการเลี้ยงกุ้งเพื่อเพิ่มผลผลิต รวมทั้งการศึกษาเกี่ยวกับการแปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารจากกุ้ง การควบคุมคุณภาพและวิถีทางการค้าการจำหน่ายไว้ด้วย

กุ้งกุลาดำเป็นกุ้งทะเลที่มีบทบาทมากที่สุดชนิดหนึ่งในแผนพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งนี้เพราะว่าการเลี้ยงกุ้งทะเลนั้นผู้เลี้ยงควรคัดเลือกพันธุ์กุ้งที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจเลี้ยงง่าย โตเร็ว ราคาดีและเป็นที่นิยมของตลาด จากการทดลองเลี้ยงกุ้งทั้งในสถานีทดลองและนากุ้งของผู้ประกอบการทำนากุ้งพบว่า ลูกกุ้งกุลาดำเป็นลูกกุ้งที่เหมาะ

---

[2] ตารางที่ 1.1

[3] ตารางที่ 1.1

[4] สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, นโยบายการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล. ธันวาคม 2531, หน้า 60.

[5] ตารางที่ 1.7

ที่สุดในการเลี้ยง ทั้งนี้เนื่องจากกุ้งกุลาดำเป็นกุ้งที่มีความอดทน เลี้ยงง่าย เนื้อกุ้งรสดีมาก เป็นกุ้งทะเลที่มีขนาดใหญ่ มีราคาสูงเมื่อเทียบกับกุ้งทะเลชนิดอื่น ๆ และความต้องการของตลาดมีมากทั้งในประเทศและนอกประเทศ ทำให้ผู้ประกอบการเลี้ยงกุ้งสนใจที่จะเลี้ยงกุ้งชนิดนี้มาก และมีธุรกิจภาคเอกชนลงทุนทำฟาร์มกุ้งกุลาดำอย่างแพร่หลายในขณะนี้ แหล่งพันธุ์กุ้งกุลาดำธรรมชาตินั้นจะมีอยู่ทางชายฝั่งทะเลภาคใต้ของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางชายฝั่งทะเลอันดามัน แต่เนื่องจากปริมาณลูกกุ้งกุลาดำตามธรรมชาติมีน้อยจึงไม่เอื้ออำนวยต่อการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ดังนั้น หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ กรมประมง จึงได้ทำการเพาะขยายพันธุ์ลูกกุ้งกุลาดำออกแจกแก่ผู้ประกอบการเลี้ยงกุ้งในขั้นต้น และทำการจำหน่ายให้ในราคาถูกในขั้นถัดมาจนถึงปัจจุบันได้มีธุรกิจเอกชนลงทุนสร้างบ่อเพาะฟักขยายพันธุ์ลูกกุ้งกุลาดำออกจำหน่ายเพื่อเป็นสินค้าต่อไป อย่างไรก็ดี แม้ว่าอัตราการขยายตัวการเลี้ยงกุ้งกุลาดำจะเพิ่มขึ้น แต่มูลค่าการผลิตและการส่งออกของกุ้งกุลาดำของประเทศไทยในขณะนี้จะยังมีปริมาณค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับกุ้งทะเลตัวอื่น ๆ ทั้งนี้จากสถิติผลผลิตกุ้งจากนากุ้งในปี 2529 ผลผลิตจากกุ้งกุลาดำมีปริมาณ 897 ตัน คิดเป็นมูลค่า 197 ล้านบาท[6] เมื่อเปรียบเทียบกับผลผลิตในช่วงปี 2524-2529 พบว่ามีอัตราการขยายตัวการเลี้ยงกุ้งกุลาดำเพิ่มขึ้นในอัตราสูงถึงร้อยละ 68.89 ต่อปี[7] ในขณะที่เมื่อเปรียบเทียบผลผลิตของกุ้งกุลาดำที่ผลิตได้ในปี 2529 กับผลผลิตรวมของกุ้งในปี 2529 ที่ผลิตได้ซึ่งมีปริมาณ 17,886 ตัน และมีมูลค่า 1,738 ล้านบาท[8] คิดเป็นอัตราร้อยละ 5 ของปริมาณรวมและร้อยละ 11 ของมูลค่ารวม สาเหตุที่มีผลผลิตจากการทำนากุ้งต่ำสืบเนื่องมาจากพ่อพันธุ์แม่พันธุ์กุ้งกุลาดำที่หาได้ยาก การขนส่งพันธุ์ลูกกุ้งกุลาดำลำบากและไม่สะดวก ราคาซื้อขายลูกกุ้งกุลาดำอาจแพงเกินไปจนเกษตรกร หรือผู้ประกอบการทำนากุ้งไม่สามารถจัดซื้อไปประกอบการได้ ตลอดจนการขาดแคลนบุคคลากรผู้เชี่ยวชาญในการที่จะนำเอาวิทยาการเทคนิคสมัยใหม่มาใช้ในการเลี้ยง เพื่อให้ได้ผลผลิตสูงมาเผยแพร่แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการทำนากุ้ง เพราะการเลี้ยงกุ้งแบบอาศัยเทคนิคสมัยใหม่จะต้องลงทุนมาก และเกษตรกรส่วนใหญ่ยังก้าวไม่ทันวิทยาการสมัยใหม่ ดังนั้นการศึกษาถึงการดำเนินงานของฟาร์มกุ้งกุลาดำ ต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนจากการลงทุนของการทำฟาร์มกุ้งกุลาดำ

---

[6] ตารางที่ 1.5

[7] สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, นโยบายการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล. ธันวาคม 2531, หน้า 15.

[8] ตารางที่ 1.5

ที่มีขนาดต่างกัน จะมีส่วนช่วยในการตัดสินใจของเอกชนและผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการเลือกขนาดของฟาร์มที่จะลงทุน รวมทั้งได้รู้จักเลือกใช้วิธีการ และเทคนิคการเลี้ยง การจับกุ้งที่ดีและเหมาะสม ตลอดจนสามารถเข้าใจถึงวิถีทางการค้า และตลาดของกุ้งกุลาดำซึ่งจะเป็นการช่วยเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยให้มั่นคงและดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงวิธีการและเทคนิคในการเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนทำฟาร์มเลี้ยงกุ้งกุลาดำขนาดต่างกัน

3. เพื่อศึกษาถึงอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ในการทำฟาร์มเลี้ยงกุ้งกุลาดำทั้งในด้านการผลิต และการส่งออก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการศึกษา

การศึกษาในเรื่องนี้หวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจ และผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อนักธุรกิจ เกษตรกรผู้ประกอบการทำนากุ้ง ผู้ประกอบการค้ากุ้ง หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในภาครัฐบาล และผู้สนใจที่จะลงทุนในธุรกิจประเภทนี้

2. เพื่อเป็นแนวทางร่วมมือกันระหว่างภาคเอกชนที่ลงทุนในธุรกิจประเภทนี้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันในภาครัฐบาลในการที่จะช่วยกันส่งเสริมตลอดจนแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งในด้านการผลิตและการตลาด

3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาหาลู่ทางเพิ่มผลผลิตเพื่อการส่งออกของกุ้งกุลาดำในตลาดโลก

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษานี้จะมุ่งศึกษาถึงต้นทุน และผลตอบแทนหรือรายได้จากการลงทุนทำฟาร์มกุ้งกุลาดำขนาดแตกต่างกัน โดยทำการศึกษาถึงการดำเนินงานของฟาร์มกุ้งกุลาดำในรูปแบบการพัฒนาที่มีขนาดต่าง ๆ กันในประเทศไทย ซึ่งส่วนใหญ่จะทำการเลี้ยงกันมากในจังหวัดที่ตั้งอยู่ในบริเวณอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดเพชรบุรี และเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้จากข้อมูลในการสำรวจขั้นต้นเกี่ยวกับจำนวนรายของผู้เลี้ยงกุ้ง

กุลาดำในประเทศไทยปี 2530[9] ของกรมเศรษฐกิจประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การศึกษาจะเริ่มตั้งแต่การลงทุนทำฟาร์มกุ้ง การซื้อลูกกุ้งกุลาดำมาเลี้ยงในบ่อหรือในนากุ้งตามหลักวิชาการ มีการเลี้ยงอาหารสำเร็จรูป จนกระทั่งได้ขนาดและจับขึ้นจากบ่อไปขาย ดังนั้นการศึกษาต้นทุนจะสิ้นสุด ณ จุดที่กุ้งกุลาดำอยู่ในสภาพและขนาดตามความต้องการของตลาดและถูกจับขึ้นจากบ่อพร้อมที่จะขายได้เพื่อการบริโภคหรือเพื่อการส่งออกต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาโดยสุ่มตัวอย่างฟาร์มของผู้ประกอบการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในรูปแบบพัฒนาจำนวน 20 รายในเขตจังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดเพชรบุรี และเขตบางขุนเทียน จังหวัดกรุงเทพมหานคร อันเป็นแหล่งผลิตกุ้งกุลาดำที่หนาแน่นและมากที่สุดของประเทศไทยในขณะนี้ จากการสุ่มตัวอย่างพบว่า ฟาร์มเลี้ยงกุ้งกุลาดำขนาดใหญ่ที่สุดมีเนื้อที่ในการเลี้ยงกุ้ง ทั้งหมด 69 ไร่ การศึกษาจะทำโดยการเฉลี่ยข้อมูลจากตัวอย่างที่คัดมาจากฟาร์มที่มีเทคนิคการเลี้ยงที่ดีพอสมควรในรูปแบบการดำเนินงานฟาร์มแบบพัฒนาโดยมีการปล่อยลูกกุ้งลงเลี้ยงในอัตรา 20 ตัวต่อตารางเมตรโดยประมาณ และได้ผลผลิตเป็นที่น่าพอใจหรือมีปัญหาในการเลี้ยงกุ้งกุลาดำน้อยมาก และนำมาเปรียบเทียบกันโดยแบ่งขนาดของฟาร์มออกเป็น 3 ขนาด คือ

ขนาดเล็ก มีเนื้อที่ในการเลี้ยงกุ้ง ตั้งแต่ 1-15 ไร่
ขนาดกลาง มีเนื้อที่ในการเลี้ยงกุ้ง ตั้งแต่ 16-30 ไร่
ขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ในการเลี้ยงกุ้ง ตั้งแต่ 31-70 ไร่

การศึกษารายละเอียดและข้อมูลต่าง ๆ ได้ทำการรวบรวมตั้งแต่ปลายปี 2529 จนถึงปลายปี 2531

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีการในการศึกษา

วิธีการศึกษาวิจัยจะเป็นการค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

1. **ข้อมูลปฐมภูมิ** (Primary data) เป็นข้อมูลจากการสอบถาม สัมภาษณ์ ประมวลความคิดเห็นและคำตอบจากบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบ และเกี่ยวข้องในหน่วยงานต่าง ๆ ทางราชการในภาครัฐบาล และภาคเอกชนที่ประกอบธุรกิจการทำฟาร์มกุ้งกุลาดำขนาดต่างกัน

---

[9]ตารางที่ 1.3

2. **ข้อมูลทุติยภูมิ** (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ค้นคว้าจากหนังสือ วิชาการ ข้อเขียน วารสาร นิตยสาร ตลอดจนบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเอกสารของทางราชการจากหน่วยงานที่ส่งเสริมการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชน เช่น สถานีประมง กองประมงน้ำกร่อย กรมประมง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สมาคมผู้ค้าสัตว์น้ำเพื่อการส่งออกแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ค้าผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและอาหารแช่เยือกแข็ง เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1.1 แสดงสถิติจำนวนผู้เลี้ยง เนื้อที่เลี้ยง ปริมาณ มูลค่าการผลิต และผลผลิตต่อไร่ของการเลี้ยงกุ้งทะเล ปี 2515-2529

ปี	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)	เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่ากุ้ง (ล้านบาท)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
2515	1,154	56,602	991.00	20.50	17.50
2516	1,462	71,678	1,365.00	35.30	19.04
2517	1,518	75,576	1,775.00	43.20	23.49
2518	1,568	80,422	2,538.29	81.80	31.56
2519	1,544	76,850	2,533.33	79.45	32.96
2520	1,437	77,567	1,589.54	56.09	20.49
2521	3,045	151,055	6,394.83	349.16	42.33
2522	3,378	154,222	7,064.07	460.59	45.80
2523	3,572	162,727	8,063.05	458.91	49.55
2524	3,657	171,619	10,727.87	657.26	62.51
2525	3,943	192,453	10,090.77	765.68	52.43
2526	4,327	222,107	11,549.85	950.39	52.00
2527	4,519	229,949	13,006.75	1,024.01	56.56
2528	4,939	254,805	15,840.56	1,348.42	62.17
2529	5,534	283,548	17,885.83	1,737.58	63.08

ที่มา : ฝ่ายสถิติการประมง, กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เอกสารฉบับที่ 6/2531 กันยายน 2531

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1.2 แสดงสถิติจำนวนฟาร์ม เนื้อที่เลี้ยง ปริมาณ มูลค่าการผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของการเลี้ยงกุ้งทะเล ปี 2529

ปริมาณ : ตัน

มูลค่า : พันบาท

จังหวัด	จำนวนผู้เลี้ยง	เนื้อที่ (ไร่)	2529 (1986)		
			ผลผลิต		
			ปริมาณ	มูลค่า	กิโลกรัม/ไร่
รวม	5.534	283.548	17.885.83	1.737.583.64	63.08
1. ตราด	81	5.975	206.80	15.494.36	34.61
2. จันทบุรี	263	12.029	524.26	50.494.19	43.58
3. ระยอง	17	278	20.77	2.315.74	74.44
4. ชลบุรี	80	3.687	281.87	28.178.79	76.45
5. ฉะเชิงเทรา	231	10.326	452.01	36.242.15	43.77
6. สมุทรปราการ	1.019	43.741	2.440.88	164.547.00	55.80
7. กรุงเทพมหานคร	586	23.168	1.822.50	159.465.77	78.66
8. สมุทรสาคร	1.033	47.646	3.363.49	273.312.18	70.59
9. สมุทรสงคราม	591	39.114	1.632.87	184.389.35	41.75
10. เพชรบุรี	147	12.689	738.02	78.753.59	58.16
11. ประจวบคีรีขันธ์	186	6.183	972.79	80.618.37	157.33
12. ชุมพร	33	1.413	56.00	3.860.01	39.63
13. สุราษฎร์ธานี	456	23.098	2.123.95	270.543.69	91.95
14 นครศรีธรรมราช	723	47.220	2.834.74	354.961.17	60.03
15. สงขลา	-	-	-	-	-
16. ปัตตานี	7	1,160	17.43	3.207.69	15.02
17. นราธิวาส	-	-	-	-	-
18. ระนอง	1	7	0.85	128.60	121.57
19. พังงา	-	-	-	-	-
20. ภูเก็ต	5	145	39.12	4.480.95	269.83
21. กระบี่	10	206	14.07	2.292.01	68.30
22. ตรัง	-	-	-	-	-
23. สตูล	65	5.463	343.41	24.298.03	62.86

ที่มา : ฝ่ายสถิติการประมง , กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เอกสารฉบับที่ 6/2531 กันยายน 2531

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1.3 แสดงจำนวนรายผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำในประเทศไทย จำแนกตามวิธีการเลี้ยงและการมีผลผลิต แยกตามรายจังหวัด ปี 2530

จังหวัด	รวม จำนวนราย เนื้อที่	แบบพัฒนา		แบบผสมผสาน (กึ่งพัฒนา)	
		มีผลผลิต	ไม่มีผลผลิต (อยู่ในระหว่างการผลิต)	มีผลผลิต	ไม่มีผลผลิต (อยู่ในระหว่างการผลิต)
รวม	3,313 ราย 110,560 ไร่	839 ราย 37,549 ไร่	622 ราย 14,233 ไร่	1,570 ราย 51,855 ไร่	282 ราย 6,923 ไร่
1. สมุทรสาคร	968 ราย 41,745 ไร่	595 ราย 29,286 ไร่	29 ราย 592 ไร่	248 ราย 10,169 ไร่	96 ราย 1,698 ไร่
2. สมุทรสงคราม	484 ราย 20,502 ไร่	166 ราย 6,484 ไร่	183 ราย 7,748 ไร่	111 ราย 5,318 ไร่	24 ราย 952 ไร่
3. สมุทรปราการ	440 ราย 11,660 ไร่	14 ราย 331 ไร่	16 ราย 229 ไร่	402 ราย 11,006 ไร่	8 ราย 94 ไร่
4. กรุงเทพฯ (เขตบางขุนเทียน)	352 ราย 7,533 ไร่	11 ราย 39 ไร่	1 ราย 7 ไร่	304 ราย 7,027 ไร่	36 ราย 460 ไร่
5. เพชรบุรี	202 ราย 7,183 ไร่	2 ราย 28 ไร่	125 ราย 2,180 ไร่	41 ราย 2,897 ไร่	34 ราย 2,078 ไร่
6. ชุมพร	10 ราย 144 ไร่	1 ราย 30 ไร่	3 ราย 55 ไร่	1 ราย 10 ไร่	5 ราย 49 ไร่
7. นครศรีธรรมราช	198 ราย 1,836 ไร่	- -	198 ราย 1,836 ไร่	- -	- -
8. ตราด	21 ราย 340 ไร่	1 ราย 72 ไร่	5 ราย 7 ไร่	1 ราย 12 ไร่	14 ราย 249 ไร่
9. ฉะเชิงเทรา	231 ราย 6,792 ไร่	20 ราย 228 ไร่	6 ราย 57 ไร่	144 ราย 5,206 ไร่	61 ราย 1,301 ไร่
10. สุราษฎร์ธานี	317 ราย 10,205 ไร่	- -	- -	317 ราย 10,205 ไร่	- -
11. ระยอง	90 ราย 2,620 ไร่	29 ราย 1,051 ไร่	56 ราย 1,522 ไร่	1 ราย 5 ไร่	4 ราย 42 ไร่

ที่มา : ฝ่ายสถิติการประมง , กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ข้อมูลสำรวจชั้นต้น 2530

ตารางที่ 1.4 แสดงผลผลิตการเพาะเลี้ยงกุ้ง ปี 2525 - 2529

ปริมาณ : ตัน

ชนิดสัตว์น้ำ	2525	2526	2527	2528	2529
รวม	12,843	13,685	15,559	17,738	19,289
1. กุ้งแชบ๊วย	6,346	7,835	8,657	10,397	11,031
2. กุ้งตะกาด	2,454	2,417	2,653	3,635	3,672
3. กุ้งกุลาดำ	96	147	170	106	897
4. กุ้งอื่น ๆ	1,195	1,151	1,527	1,702	2,286
5. ปลากะพง	37	25	75	72	59
6. ปลากระบอก	373	223	387	268	260
7. ปลาหมอเทศ	2,317	1,843	1,924	1,369	846
8. ปลาอื่น ๆ	9	8	51	11	13
9. ปูทะเล	16	36	115	178	223

ที่มา : ฝ่ายสถิติประมง , กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เอกสารฉบับที่ 6/2531 กันยายน 2531

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ I.5 แสดงผลผลิตกุ้งจากนากุ้ง จำแนกตามชนิดกุ้ง ปี 2520-2529

ปริมาณ : ตัน

มูลค่า : ล้านบาท

ปี	รวม		กุ้งแชบ๊วย		กุ้งทะเล		กุ้งกุลาดำ		กุ้งอื่น ๆ	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2520	1,589.54	56.09	720.78	39.36	598.75	11.24	20.55	2.07	249.46	3.41
2521	6,394.83	349.16	4,116.80	284.70	1,649.76	49.15	11.95	1.39	616.32	13.92
2522	7,064.08	460.59	5,048.81	394.04	1,350.60	47.86	24.57	3.28	640.10	15.41
2523	8,063.05	458.91	5,858.57	391.93	1,502.65	44.82	87.73	9.75	614.10	12.41
2524	10,727.87	657.26	7,126.83	551.93	2,152.51	69.60	24.90	2.94	1,423.63	32.79
2525	10,090.77	765.68	6,346.27	624.18	2,453.90	92.77	95.60	17.44	1,195.00	31.29
2526	11,549.85	950.37	7,835.31	806.29	2,416.57	94.50	146.71	24.44	1,151.26	25.39
2527	13,006.75	1,024.00	8,656.97	854.83	2,652.81	112.67	169.67	28.01	1,527.30	28.49
2528	15,840.56	1,348.42	10,396.60	1,144.47	3,635.34	145.79	106.28	18.38	1,702.34	39.78
2529	17,885.83	1,737.58	11,031.36	1,315.02	3,671.71	165.73	897.31	196.61	2,285.45	60.22

ที่มา: ฝ่ายสถิติการประมง , กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เอกสารฉบับที่ 6/2531 กันยายน 2531

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1.6 แสดงผลผลิตจากการเลี้ยงกุ้ง จำแนกเป็นรายชนิด และ รายจังหวัด ปี 2529

ปริมาณ : ตัน
มูลค่า : ล้านบาท

จังหวัด	รวม		กุ้งแชบ๊วย		กุ้งตะกาด		กุ้งกุลาดำ		กุ้งอื่น ๆ	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
รวม	17,885.83	1,737.58	11,031.36	1,315.02	3,671.71	165.73	897.31	196.61	2,285.45	60.22
1. ตราด	206.80	15.49	132.47	10.38	60.77	2.10	13.56	3.01	-	-
2. จันทบุรี	524.26	50.49	349.08	38.04	133.51	4.12	41.66	8.33	-	-
3. ระยอง	20.77	2.32	1.39	0.16	7.83	0.28	10.49	1.87	1.06	0.01
4. ชลบุรี	281.87	28.18	203.70	25.71	39.80	2.05	-	-	38.37	0.42
5. ฉะเชิงเทรา	452.01	36.24	244.94	24.99	124.72	6.06	14.68	2.66	67.68	2.53
6. สมุทรปราการ	2,440.88	164.55	1,394.46	117.38	735.42	35.58	24.15	4.24	286.85	7.35
7. กรุงเทพมหานคร	1,822.50	159.47	1,246.12	119.19	238.17	11.53	89.22	19.11	248.99	9.64
8. สมุทรสาคร	3,363.49	273.31	1,721.08	185.51	1,057.55	44.21	171.71	36.11	413.15	7.48
9. สมุทรสงคราม	1,632.87	184.39	1,293.32	162.50	274.27	16.73	22.91	4.61	42.37	0.55
10. เพชรบุรี	738.02	78.75	641.42	71.32	57.38	3.53	20.65	3.62	18.57	0.27
11. ประจวบคีรีขันธ์	972.79	80.62	562.80	64.67	409.61	15.86	0.38	0.09	-	-
12. ชุมพร	56.00	3.86	28.42	2.58	20.12	0.42	4.01	0.76	3.44	0.10
13. สุราษฎร์ธานี	2,123.95	270.54	1,089.86	154.10	260.51	9.17	376.36	96.28	397.22	11.00
14. นครศรีธรรมราช	2,834.74	354.96	2,052.30	328.93	250.20	14.05	6.83	1.09	525.40	10.89
15. สงขลา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. ปัตตานี	17.43	3.21	13.13	2.74	1.72	0.04	1.72	0.40	0.86	0.03
17. นราธิวาส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18. ระนอง	0.85	0.13	0.13	0.01	0.13	0.00	0.60	0.12	-	-
19. พังงา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20. ภูเก็ต	39.12	4.48	-	-	-	-	38.99	4.47	0.14	0.01
21. กระบี่	14.07	2.29	-	-	-	-	14.07	2.29	-	-
22. ตรัง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23. สตูล	343.41	24.30	56.74	6.81	-	-	45.32	7.55	241.35	9.94

ที่มา : ฝ่ายสถิติการประมง . กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เอกสารฉบับที่ 6/2531 กันยายน 2531

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1.7 แสดงปริมาณและมูลค่าสินค้าประเภทกุ้งส่งออกรวมเปรียบเทียบกับปริมาณและมูลค่าสินค้าสัตว์น้ำส่งออกรวม

จำแนกตามประเทศปลายทาง ปี พ.ศ. 2529

ปริมาณ : ตัน

มูลค่า : พันบาท

ชนิดและประเทศปลายทาง	สินค้าสัตว์น้ำส่งออกรวม		สินค้าประเภทกุ้งส่งออกรวม		กุ้งสดแช่เย็นแช่		ทำเทียม ตากแห้ง รมควัน		บรรจุกระป๋องและอื่นๆ	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
รวม	602.486	26.829.362	49.922	6.222.090	28.729	4.391.076	6.749	664.985	14.444	1.166.029
1. ออสเตรเลีย	33.605	937.274	2.503	202.786	1.202	66.437	810	100.392	491	35.957
2. เบลเยี่ยม	2.143	139.182	660	52.869	54	8.583	376	25.492	230	18.794
3. คานาดา	15.419	968.072	2.387	231.804	211	44.320	104	15.965	2.072	171.519
4. เดนมาร์ค	4.060	201.338	-0-	42	-	-	-0-	42	-	-
5. ฟินแลนด์	2.169	111.824	4	488	-	-	-	-	4	488
6. ฝรั่งเศส	17.799	985.885	3.566	314.303	566	69.118	194	27.106	2.806	218.079
7. เยอรมันตะวันตก	21.965	1.122.867	714	131.836	366	101.005	175	17.606	173	13.225
8. ฮ่องกง	8.535	438.643	2.648	183.918	1.882	109.432	746	72.834	20	1.652
9 อินโดนีเซีย	10.839	98.953	-	-	-	-	-	-	-	-
10. อิตาลี	21.691	995.502	605	96.201	555	90.454	-	-	50	5.747
11. ญี่ปุ่น	86.592	8.007.409	9.611	2.122.726	9.385	2.091.567	226	31.153	-0-	6
12. มาเลเซีย	126.992	1.341.578	2.656	132.221	1.087	26.138	208	13.056	1.361	93.027
13. เนเธอร์แลนด์	6.930	400.137	1.379	103.492	24	5.110	868	61.731	487	36.651
14. นิวซีแลนด์	2.340	68.604	233	27.159	22	3.768	126	16.222	85	7.169
15. ฟิลิปปินส์	921	9.506	-	7	-	-	-	7	-	-
16. สวีเดน	5.716	245.950	339	27.907	9	1.928	11	1.068	319	24.911
17. สิงคโปร์	35.903	869.132	3.478	347.405	3.357	336.670	47	4.378	74	6.357
18. สวิตเซอร์แลนด์	7.1	45.051	38	5.211	20	3.642	4	559	14	1.010
19. ซาอุดีอาระเบีย	4.631	157.524	16	2.452	-	-	12	2.133	4	319
20. ศรีลังกา	4.256	90.397	12	6.373	6	3.788	6	2.585	-	-
21. ไต้หวัน	7.367	70.964	8	458	5	458	-	3	-	-
22 สหราชอาณาจักร	32.502	1.879.205	5.534	539.655	1.994	216.337	2.626	241.762	914	81.556
23. สหรัฐอเมริกา	134.702	7.199.333	13.403	1.679.264	7.964	1.208.719	194	29.353	5.245	441.192
24. อื่น ๆ	14.678	445.032	131	13.510	20	3.602	16	1.538	95	8.370

ที่มา : ฝ่ายสถิติการประมง , กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เอสารฉบับที่ 6/2531 กันยายน 2531

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย